

อาหารสมอง

• วรรณกร สวมโกเศศ
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

ความเห็นของ Stiglitz

ศาสตราจารย์ Joseph Stiglitz นักเศรษฐศาสตร์รางวัลโนเบล ผู้มีชื่อเสียงได้มาพูดที่มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ เรื่อง **ทางใหม่เศรษฐกิจของโลก** และจะเข้าร่วมงานสัมมนาซึ่งจัดโดยมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ / World Bank / Australian National University / Aus AID และหนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ เกี่ยวกับระบบการให้ทุนวิจัยเพื่อการศึกษาศึกษา / การศึกษาและผลตอบแทนจากตลาดแรงงาน และ ASEAN กับอุดมศึกษา

ผมขอนำสิ่งที่ Stiglitz พูดเมื่อวันเสาร์ที่ผ่านมาเล่าสู่กันฟัง
Stiglitz ไม่ใช่ นักเศรษฐศาสตร์มหภาคธรรมดาๆ หากเป็นนักเศรษฐศาสตร์ "อื้อฉาว" ที่เรียกว่า "อื้อฉาว" เพราะเห็นไม่ตรงกับนักเศรษฐศาสตร์กระแสหลัก โดยเฉพาะในสหรัฐอเมริกาเกี่ยวกับบทบาทของภาครัฐในการควบคุมกำกับธุรกิจ ระบบการเมืองสหรัฐอเมริกา การแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจของ EU และสหรัฐอเมริกา ฯลฯ
อาจารย์ Stiglitz อายุ 70 ปี เคยสอนหนังสืออยู่หลายแห่ง ปัจจุบันสอนอยู่ที่มหาวิทยาลัย Columbia เคยเป็นที่ปรึกษาเศรษฐกิจของประธานาธิบดี Clinton มีผลงานวิชาการมากมาย เคยเป็น Chief Economist ที่ World Bank ก่อนรับรางวัลโนเบล

Stiglitz พูดหลายเรื่องหลายประเด็น ในพื้นที่จำกัดของคอลัมน์นี้ ขอยกมา 5

อยู่ในด้านลบ โดยเฉพาะในสหรัฐอเมริกา นั้นเขาเห็นว่าการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจในยุคสมัยของประธานาธิบดีบุชนั้นผิด ฉกรรจ์ โดยเฉพาะในเรื่อง "รัดเข็มขัด" (austerity) Stiglitz เชื่อว่าต้องกระตุ้นเศรษฐกิจหนักกว่าเดิมด้วยนโยบายการคลัง (งบประมาณขาดดุล) มิใช่ นโยบายการเงินด้วยการพิมพ์ธนบัตรเพิ่มดังที่เป็นอยู่
(2) การเมืองในสหรัฐนั้นปัจจุบันอยู่ในสถานะที่ขบถกันแบบแก้ไม่ออก (ฟังดูคุ้นๆ) กล่าวคือแต่ละพรรคต่างไม่ยอมกันจนทำงานแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจไม่ได้ พยายามที่จะโทษกัน พรรค

รีพับลิกันคุมสภาผู้แทนราษฎร พรรคเดโมแครตคุมวุฒิสภา การแก้ไขเกิดได้ทางเดียวคือต้องรอเลือกตั้งปี 2014

(3) ความเชื่อที่มาจาก Adam Smith ประมาจารย์เศรษฐศาสตร์เมื่อกว่า 200 ปีมาแล้วที่ว่าหากปล่อยให้กลไกตลาดทำงานอย่างเสรีแล้วจะมีมือที่มองไม่เห็น เป็นพลังผลักดันให้เกิดการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพและประชาชนจะมีความกินดีอยู่ดีขึ้น Stiglitz เชื่อว่าในโลกความเป็นจริงนั้นมันมีกฎหมายตลอดจนกฎเกณฑ์และประเพณีตลอดจนคนจ้องจะรวมหัวกันโกง (ผมเติมเอง) เป็นอุปสรรคอยู่มากมายจนทำให้กลไกตลาดไม่มีประสิทธิภาพ และถึงหากตลาดจะทำงานได้จริง ก็ต้องใช้เวลานานมาก

ความเชื่ออย่างนี้จึงนำไปสู่การต้องมีกฎเกณฑ์ควบคุมภาคการเงินอย่างรัดกุมไม่ให้ไหลล้นจนเกิดการล้มคอบกันหา

เขาเชื่อว่าเศรษฐกิจสหรัฐอเมริกา และ EU จะยังไม่ฟื้นตัวสู่ภาวะปกติ ก่อนสิ้นทศวรรษนี้

เรื่องดังนี้
(1) เขาเชื่อว่าเศรษฐกิจสหรัฐอเมริกา และ EU จะยังไม่ฟื้นตัวสู่ภาวะปกติก่อนสิ้นทศวรรษนี้ (รอไปอีกอย่างน้อย 7 ปี) ความรู้สึกที่เขาต่อเศรษฐกิจโลกโดยทั่วไป

ประโยชน์จากวิกฤตการเงินดังเช่นที่เกิดขึ้น
ในสหรัฐอเมริกาในปี 2008

(4) Stiglitz เชื่อว่าการมีเงินสกุล
เดียวกันของ EU คือสาเหตุที่ทำให้วิกฤต
หนักขึ้น พลังอำนาจในการแก้ไขปัญหาของ
ประเทศอยู่ที่การสามารถพิมพ์ธนบัตรของ
ตัวเองได้ดังเช่นสหรัฐอเมริกาที่พิมพ์เงินออก
มาเป็นว่าเล่น (ส่วนค่าของเงินในที่สุดจะเป็น
อย่างไรนั้นเป็นอีกประเด็นหนึ่ง) EU ช่างตัว
ตายด้วยการเอาอำนาจนี้มารวมไว้ที่ส่วนกลาง
เพื่อแก้ไขปัญหาของรายประเทศ

Stiglitz ไม่เห็นด้วยกับการมีเงินสกุล
เดียวกันของ ASEAN หรือของภูมิภาคนี้
เพราะ บทเรียนก็มีให้เห็นอยู่ชัดเจนแล้ว

(5) ในเกือบทุกกรณี นักเศรษฐศาสตร์
รู้ว่าหนทางแก้ไขปัญหานั้นคืออะไร ควร
ใช้เครื่องมือใด แต่ปัญหาของการแก้ไข
เศรษฐกิจคือการเมืองเข้ามาผสมอยู่ด้วย
โดยธรรมชาติ ดังนั้น นักการเมืองต้องรู้วิธี
ว่าจะเอาข้อเสนอของนักเศรษฐศาสตร์ไปใช้
อย่างไรให้เกิดผล นักเศรษฐศาสตร์ฝ่ายเดียว
แก้ไขปัญหาเศรษฐกิจไม่ได้

ผมแอบถาม Professor Stiglitz
เป็นการส่วนตัวว่าภาพยนตร์สารคดีดัง
เรื่อง "Inside Job" ที่เล่าเรื่องการสมคบกัน
"โกง" ประชาชนโดยกลุ่มธุรกิจการเงิน Wall
Street นั้นมีความจริงอยู่เพียงไร ท่านตอบ
ว่าไอ้ที่เล่ามานั้นมันเป็นส่วนเดียว
ของความจริงที่เกิดขึ้นเท่านั้นเอง ท่านพูดทิ้ง
ไว้แค่นี้ให้สรุปเอาเอง

จะหานักเศรษฐศาสตร์ระดับรางวัล
โนเบลที่กล้าพูดขนาดนี้คงหาได้ไม่ง่ายนะ
ครับ เพราะแค่ไม่พูดและเป็นส่วนหนึ่งของ
กระบวนการที่เป็นอยู่ก็ได้รับผลประโยชน์
มากมายแล้ว